

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.III.431.34.2021

Kielce, dnia 17-08-2021

**Pan
Jerzy Kolarz
Starosta Buski**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę problemową w zakresie realizacji przez Powiat Buski zadań wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej¹ przeprowadziły: Hanna Janiszewska-Karcz – inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (kierownik zespołu kontrolnego) oraz Dorota Furmańska – inspektor wojewódzki w Wieloosobowym Stanowisku ds. Organizacyjnych w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (członek zespołu kontrolnego), na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 256/2021 oraz nr 257/2021 z dnia 8 czerwca 2021 r. wydanych przez Dyrektora Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego.

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego al. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce, na podstawie dokumentacji elektronicznej otrzymanej za pośrednictwem platformy e-PUAP od Starosty Buskiego.

Podstawa prawna kontroli:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ oraz art. 8 ust. 1 u.n.p.p.

¹ t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 945, zwana dalej u.n.p.p.

² t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224

³ t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1464

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Sprawdzenie realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

1. poprawność ogłoszenia konkursu oraz zawarcia umowy z organizacją pozarządową do prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
2. czy porozumienia z gminami, o których mowa w art. 9 u.n.p.p. zawierają elementy określone w art. 9 ust 1 pkt 1 i 2 u.n.p.p;
3. czy porozumienia z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych, o których mowa w art. 10 u.n.p.p zawierają elementy określone w art. 10 ust. 1 u.n.p.p;
4. czy Powiat dopełnił obowiązku zawiadomienia Wojewody o zawartych porozumieniach albo wskazaniu adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie, o którym mowa w art. 10 ust. 2 u.n.p.p;
5. czy umowy z radcami lub adwokatami, o których mowa w art. 6 ust. 1 u.n.p.p, zawierają elementy określone w art. 6 ust. 2 u.n.p.p oraz czy radcowie prawni i adwokaci, posiadają upoważnienia do przetwarzania danych osobowych osób korzystających z usług;
6. organizacja harmonogramu dyżurów dla mieszkańców.

Kontrola obejmowała sposób organizacji przez Powiat Buski nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2021 roku (od 01.01.2021 do zakończenia czynności kontrolnych) oraz organizacji przez Powiat konkursu w 2020 roku na powierzenie organizacji pozarządowej prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2021 roku.

Ocena działalności jednostki:

Wykonywanie zadań w zakresie realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej przez Powiat Buski – oceniam **pozytywnie z uchybieniami**.

Ustalenia kontroli:

1. Organizacja harmonogramu dyżurów dla mieszkańców.

Na terenie Powiatu Buskiego funkcjonują 3 punkty:

- a) 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i mediacji:
 - pierwszy prowadzony przez adwokatów i radców prawnych z lokalizacją w Busku-Zdroju.

- drugi prowadzony przez organizację pozarządową - Stowarzyszenie Sursum Corda – z lokalizacją w Stopnicy,
- b) 1 punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji prowadzony przez organizację pozarządową - Stowarzyszenie Sursum Corda – z lokalizacją w Nowym Korczynie oraz w Solcu-Zdroju.

Liczba punktów odpowiada mnożnikowi zdefiniowanemu w art. 20 ust. 4 – art. 8 ust. 2 u.n.p.p.

Powiat powierzył - stosownie do art. 11 ust. 1b u.n.p.p. - prowadzenie jednego punktu adwokatom i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i dwóch punktów organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego⁴, wyłonionej w otwartym konkursie ofert, przy czym jeden punkt przeznaczony został na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, a drugi na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa w punktach w wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, stosownie do zapisu art. 8 ust. 3 u.n.p.p.

2. Ogłoszenie konkursu na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Organizację pozarządową wylania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁵.

W celu powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu w Busku-Zdroju uchwałą Nr 413/2020 z dnia 15 października 2020 r. ogłosił otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania z zakresu prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2021 roku przez organizacje pozarządowe.

Jak ustalono, Zarząd Powiatu w Busku-Zdroju w § 1. przedmiotowej uchwały ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadań w 2021 roku z zakresu:

1. prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej;
2. prowadzenia punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
3. prowadzenia edukacji prawnej i mediacji.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 u.n.p.p, „organizację pozarządową wylania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przeprowadzanym jednocześnie na powierzenie prowadzenia

⁴ zwana dalej organizacją pozarządową.

⁵ t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm. zwana dalej u.d.p.p.

punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.”

W związku z powyższym Powiat ogłaszając konkurs powinien wskazać, że konkurs dotyczy realizacji zadania w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (tylko te 2 zakresy). Z u.n.p.p. wynika, że nieodpłatna pomoc prawna obejmuje nieodpłatną mediację (art. 3 ust. 1 pkt 3a u.n.p.p.) podobnie jak nieodpłatne poradnictwo obywatelskie (art. 3a ust. 2 u.n.p.p.). Z kolei, zgodnie z art. 11 ust. 7 u.n.p.p. realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej powinna być uregulowana w umowie z organizacją pozarządową wyłonioną w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2. Mimo nieprawidłowo sformułowanego zapisu w § 1 uchwały Zarządu Powiatu stwierdzić należy, że w treści samego ogłoszenia zastosowano się do przepisów art. 11 ust. 2–2a u.n.p.p. a tym samym umożliwiono składanie ofert zarówno organizacjom pozarządowym, które mogą świadczyć tylko jedną z usług, jak i obie usługi łącznie.

[dowód: akta kontroli nr 29]

Ponadto ustalono, że w tytule ogłoszenia znalazła się omyłka pisarska, wskazano rok realizacji zadania z zakresu prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego przez organizacje pozarządowe w 2020 roku, zamiast w 2021 roku.

Powyższe stanowi **uchybiecie**.

Ogłoszenie o konkursie zawierało większość elementów wskazanych w art. 13 ust. 2 u.d.p.p., niemniej odnotowano następujące **uchybiecie**:

1. zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 3 u.d.p.p., ogłoszenie otwartego konkursu ofert powinno zawierać informacje o zasadach przyznawania dotacji. W punkcie III treści ogłoszenia o konkursie zbyt ogólnie określono zasady przyznania dotacji. Część ta określa przede wszystkim do kogo skierowany jest konkurs, jakie dokumenty należy dołączyć do oferty, warunki zawarcia umowy, informacje jakie oferty nie będą rozpatrywane oraz wzmiankę, że złożenie oferty nie jest równoznaczne z przyznaniem dotacji, a dotację na realizację zadania otrzyma podmiot, którego oferta zostanie wybrana w niniejszym postępowaniu konkursowym po zawarciu umowy, w sposób określony w umowie,
2. zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 7 u.d.p.p., ogłoszenie otwartego konkursu ofert powinno zawierać informacje o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym (...). W treści ogłoszenia w punkcie VII wskazano wysokość kwot jakie powiat buski w 2019 i 2020 roku przeznaczył na realizację powierzenia organizacji

pozarządowej prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, brak jest natomiast informacji o ogólnej kwocie jaką przeznaczono na zadania publiczne tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami.

[dowód: akta kontroli nr 29]

Ogłoszenie o konkursie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Powiatu.

Zarząd Powiatu w Busku-Zdroju uchwałą Nr 434/2020 z dnia 26 listopada 2020 r. ogłosił wyniki przeprowadzonego otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania z zakresu prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2021 roku przez organizacje pozarządowe. Informacja o wynikach otwartego konkursu ofert zawierała wszystkie informacje, o których mowa w art. 15 ust. 2h u.d.p.p. Informacja o wynikach konkursu została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Powiatu.

3. Zawarcie umowy z organizacją pozarządową

Powiat Buski w dniu 21 grudnia 2020 roku zawarł ze Stowarzyszeniem Sursum Corda z siedzibą w Nowym Sączu umowę na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz umowę na prowadzenie punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie Powiatu Buskiego. Analiza umów wykazała, że zawierają one wszystkie elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1, 1a i 3-6b .

[dowód: akta kontroli nr 9 i 10]

4. Zawarcie porozumień z gminami przez Powiat

W celu realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego Powiat Buski, na podstawie art. 9 ust. 1 u.n.p.p. zawarł w dniu 23 października 2020 roku porozumienia⁶ z gminami:

- Nowy Korczyn [dowód: akta kontroli nr 15];
- Stopnica [dowód: akta kontroli nr 17];
- Solec-Zdrój [dowód: akta kontroli nr 18].

Analiza ww. porozumień wykazała, że porozumienia zawierają wszystkie elementy określone w art. 9 ust. 1 i 2 u.n.p.p.

⁶ Porozumienia były aneksowane w dniu 29.12.2020 r.

5. Zawarcie porozumień z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych

W dniu 27 listopada 2020 r. Powiat zawarł, zgodnie z art. 10 ust. 1 u.n.p.p., trójstronne porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką w Kielcach i Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach.

Analiza zapisów przedmiotowego porozumienia wykazała, że zawiera ono wszystkie elementy wynikające z art. 10 ust. 1 u.n.p.p.

[dowód: akta kontroli nr 20]

Powiat dopełnił obowiązku niezwłocznego poinformowania Wojewody o zawartym porozumieniu pismem z dnia 3 grudnia 2020 r.

[dowód: akta kontroli nr 28]

6. Zawarcie umów z radcami i adwokatami

Zgodnie z artykułem 6 ust. 1 u.n.p.p. adwokat lub radca prawny udziela nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z powiatem. Kontroli poddano wszystkie umowy zawarte przez Powiat z adwokatami i radcami prawnymi.

[dowód: akta kontroli nr 19, 21, 22, 24]

Analiza przedmiotowych umów pod kątem zgodności ich zapisów z art. 6 ust. 2 u.n.p.p. nie wykazała żadnych uchybień.

Radcowie prawni oraz adwokaci posiadają stosowne upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w zakresie zadań wynikających z u.n.p.p.

Mając na uwadze powyższe ustalenia oraz stwierdzone uchybienia, zalecam:

- 1) zawieranie w ogłoszeniu o konkursie ofert na powierzenie realizacji zadania z zakresu prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego szczegółowych informacji o zasadach przyznawania dotacji, zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 3 u.d.p.p.,
- 2) wskazywanie w ogłoszeniu o konkursie, w informacji o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym tj.:
 - kwoty, którą organ administracji publicznej przeznaczył na zadania publiczne tego samego rodzaju w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim oraz
 - kwoty przekazanej organizacjom pozarządowym na realizację zadań w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim,

3) wzmocnienie nadzoru nad starannością redagowania treści ogłoszenia o konkursie, unikanie omyłek pisarskich.

Ponadto, zwracam uwagę na konieczność stosowania jednolitego nazewnictwa konkursu (zarówno w treści uchwały Zarządu Powiatu, jak i w treści ogłoszenia). Otwarty konkurs ofert na realizację zadań w przedmiotowym zakresie może być ogłoszony - zgodnie z art. 11 ust. 2 u.n.p.p - tylko na powierzenie prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także o przekazanie **do dnia 10 września 2021 r.** informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski

